

L'advocat dels treballadors

A punt de fer els noranta anys, Francesc Casares ha posat el punt final, alhora, a la seva vida i a un nou llibre de memòries: *Compromís amb la justícia: memòries d'un advocat laboralista (1958 - 1978)*, obra editada per l'Avenç. Malgrat que no és un llibre tan polític com l'anterior, a les pàgines de l'obra hi brilla igualment la personalitat de l'autor.

El prologuista, José Antonio González Casanova, que es declara deixeble de Casares, explica: *Ens trobem davant l'autobiografia d'un advocat català entre els anys 1958 i 1978. És a dir: des que Francesc Casares surt de la presó per haver militat en el clandestí Moviment Socialista de Catalunya (MSC) fins a la promulgació de la Constitució espanyola, que obra un règim formalment democràtic.*

Però escoltem la veu del mateix Casares: *Durant aquells anys vaig perfilant gradualment la meua opció per*

la defensa dels treballadors i dels perseguits pel règim de la dictadura. Sense adonar-me'n, em trobo integrat en una nova categoria professional d'advocats que seran coneguts aviat amb el nom de laboralistes. Aquesta denominació no és gaire afortunada.

Té raó Casares. D'una banda, perquè el Dret laboral inclou tant la defensa dels treballadors com la de les empreses i, en canvi, els laboralistes només acceptaven defensar la classe treballadora. D'altra banda, perquè havien d'actuar també com a penalistes, ja que l'Estat espanyol de Franco duia al terreny penal la repressió social i política.

De fet, el que ell volia és anomenar-se «advocat dels treballadors», com el seu admirat Francesc Layret, del qual recordava sovint aquesta idea: *si els treballadors fan vaga, no és perquè no vulguin treballar, sinó perquè volen treballar en millors condicions.*

En llegir l'obra, crida l'atenció la falta d'egocentrisme de l'autor, malgrat que l'autobiografia és l'únic gènere literari en què l'autor té el dret de situar-se sempre al centre de l'escenari. Casares parla gairebé més dels altres que d'ell mateix. Parla dels «joves» que van treballar al seu despatx (Isidre Molas, José Ignacio Urenda, Joan Coscubiela, Francesc Sanuy... i algunes de les primeres «noies advocades» com ara Montserrat Avilés); parla d'homenots de l'advocacia com ara Agustí de Semir i Josep Solé Barberà; parla de la seva dona (Carme Roca Junyent). I val a dir que parla bé de tothom.

Només critica amb duresa el dictador i els magistrats del sinistre

TOP (Tribunal de Orden Público) i els torturadors (*aquells energúmens als quals mai ningú no els ha demanat comptes de la seva conducta delictiva*).

Al llibre, el mateix Casares es defineix políticament de forma d'allò més expressiva: *Mentre Salvador Allende va poder governar, tots els que ens trobàvem compromesos amb la idea d'un socialisme democràtic (democràtic de debò, però també socialista de veritat) ens vam creure que s'estava obrint una nova via històrica que podria establir, per mitjà de canvis democràtics, un règim que substituïria el capitalisme sense caure en el model totalitari que s'havia instaurat a la URSS.*

Els anys enquadernats en aquest llibre van ser per a l'autor anys de plenitud: *Jo em trobava bé de salut i em sentia moralment confortable exercint d'advocat d'una manera tan poc ortodoxa com era la que adoptàvem els advocats laboralistes. Haver pogut compaginar l'exercici professional i, per tant, la manera de guanyar-me la vida amb els principis morals i les idees polítiques que anava madurant era, sens dubte, una veritable sort.*

Dels molts elogis que va rebre en vida Francesc Casares, podríem destacar el que ell mateix va triar com a preferit; van ser unes paraules del poeta Pere Quart, per cert client seu: *Em quedo amb el títol que m'adjudica de «ciudadà honorat de Catalunya».* *Em plau el ressò històric d'aquest títol i la sensació que m'encomana de sentir-me compromès amb les causes de la ciutadania i de la rectitud moral.* **[1]**

Francesc Casares

Compromís amb la justícia

Memòries d'un advocat laboralista (1958-1978)

Pròleg de José Antonio González Casanova

L'AVENÇ